

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

25
LAT
1991-2016

KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ

PREZES

Warszawa, 30 maja 2016 r.

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w dniu 20 maja 2016 r. Sejm RP przyjął ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (druk senacki nr 180). Ustawa to stanowi długo oczekiwaną implementację do polskiego porządku prawnego unijnych dyrektyw 2014/49/UE i 2014/59/UE.

Należy podkreślić, że w trakcie prac legislacyjnych w Sejmie nad projektem ustawy dokonano licznych i daleko idących zmian w stosunku do projektu z przedłożenia rządowego. Najważniejsze zmiany merytoryczne dotyczyły w mojej ocenie wprowadzenia wyraźnie odmiennego podejścia w sposobie traktowania spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych i banków w systemie gwarantowania depozytów i systemie uporządkowanej likwidacji. To odrębne traktowanie polega m. in. na innym zakresie funkcjonowania systemu resolution dla kas, ale przede wszystkim na zmniejszeniu wysokości przewidywanych obciążeń kas na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z tytułu przynależności do obu powyższych systemów w porównaniu z obciążeniami nakładanymi na banki. Te różnice widać bardzo wyraźnie przy analizie wysokości docelowego poziomu funduszy w BFG dla banków i kas.

Można oczywiście zrozumieć koncepcję zastosowania odrębnego podejścia ustawodawcy do zasad funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów i systemu resolution dla banków i kas, gdyż – jak wiadomo - spółdzielcze kasy oszczędnościowo - kredytowe nie muszą podlegać unijnym regulacjom dotyczącym systemu gwarantowania depozytów i resolution. Jednak przyjęte przez Sejm RP rozwiązanie nie prowadzi wcale do stanu, w którym istnieją odrębnie dwa równoległe systemy gwarantowania i resolution dla różnych części sektora finansowego. Wręcz odwrotnie, te systemy zostały silnie wzajemnie powiązane przez przyjęty sposób ich finansowania i traktowania różnych funduszy istniejących w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

To powiązanie będzie skutkowało istnieniem mechanizmu, w którym banki mają nieproporcjonalnie więcej środków przekazywać na rzecz BFG w stosunku do wpłat wnoszonych przez kasy, a następnie w przypadku wystąpienia trudności finansowych w kasach, koszty restrukturyzacji będą faktycznie ponoszone przez banki z powodu braku dostatecznych środków zgromadzonych przez kasy.

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację finansową części kas działających w Polsce i bieżące wykorzystywanie środków kas zgromadzonych w BFG na rachunku kas na wypłaty kwot gwarantowanych depozytów w kasach, które zakończyły swoją działalność lub zostały przejęte przez banki, łagodne warunki gromadzenia środków na cele wypłat depozytów lub resolution w kasach, ten scenariusz jest wielce prawdopodobny. Doświadczenia ostatnich lat pokazały bowiem już dobitnie, jak kosztowny dla sektora bankowego jest proces rozwiązywania problemów kas w złej sytuacji ekonomicznej i utrzymanie tego systemu oznacza faktyczne przerzucenie kosztów restrukturyzacji kas na sektor bankowy. Ten ostatni będzie bowiem zobowiązany do wnoszenia wysokich obciążeń finansowych na rzecz BFG, które będą następnie wykorzystywane na wypłaty depozytów lub resolution w kasach z racji braku

To podejście jest całkowicie niezrozumiałe. Jeśli tworzony jest odrębny system gwarantowania depozytów i system uporządkowanej likwidacji dla banków i dla kas, to systemy ich finansowania powinny też być całkowicie oddzielone. Nie powinno być tak, że wymogi w zakresie obciążeń ponoszonych przez obie części sektora finansowego są wyraźnie różne i znacznie wyższe dla sektora bankowego a jednocześnie oba sektory finansowe i ich klienci mogą być beneficjentami tych samych środków.

Mając na uwadze złożoną aktualnie sytuację ekonomiczną wielu spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych, liczne postępowania naprawcze prowadzone obecnie przez Komisję Nadzoru Finansowego w odniesieniu do niektórych kas, pragnę z całą mocą zaapelować o pogłębione przeanalizowanie skutków proponowanych rozwiązań. W ocenie sektora bankowego realnych

problemów ekonomicznych dużej części kas nie można rozwiązać poprzez łagodzenie wymogów regulacyjnych nakładanych na kasy i przerzucenie ich na sektor bankowy. Jednocześnie, jeśli Państwo Polskie podejmuje świadomie decyzję o złagodzeniu wymogów dla kas, to powinno także ponosić finansowe skutki takiego wyboru i zdecydować o pokryciu brakującej części środków na restrukturyzację kas ze środków własnych Państwa, czyli ze środków budżetowych.

Trzeba podkreślić, że poza faktem poniesienia tych kosztów przez banki, zaproponowane zróżnicowanie poziomu docelowego środków w BFG dla banków i kas będzie oznaczać stworzenie gorszych warunków ekonomicznych dla banków do konkurowania na rynku, gdyż koszt wyższych wpłat banków do BFG będzie musiał być pokryty z przychodów uzyskiwanych za usługi świadczone klientom.

Zaproponowane rozwiązanie dotyczące systemu gwarantowania depozytów i systemu resolution dla kas jest też w mojej ocenie niezgodne z zapisami wymienionych wyżej dyrektyw unijnych. Z obu dyrektyw unijnych wynika bowiem wyraźnie, że środki zgromadzone na potrzeby gwarantowania depozytów i na potrzeby resolution mogą być wykorzystane wyłącznie na cele wymienione w dyrektywach w odniesieniu do podmiotów objętych systemem gwarantowania i resolution. W przypadku zaproponowanego przez Sejm rozwiązania nie można mówić o stworzeniu jednego systemu, skoro systemy finansowania mają funkcjonować odrębnie a proponowany docelowy poziom środków gromadzonych na potrzeby resolution jest prawie dziesięciokrotnie niższy niż minimalny poziom wymieniony w dyrektywie 2014/59/UE. Nie może on być zatem uznany za system funkcjonujący w rozumieniu tej dyrektywy.

Dlatego też kierując się troską o stabilność sektora finansowego w Polsce, którego największą część stanowi sektor bankowy, zwracam się ponownie o pogłębioną analizę skutków przyjmowanych rozwiązań i stworzenie mechanizmu, który uniemożliwiłaby przerzucanie kosztów restrukturyzacji kas na inne podmioty funkcjonujące na rynku finansowym w naszym kraju.

Powyzsza prośba jest moim zdaniem tym bardziej uzasadniona w sytuacji, gdy Rząd i Parlament podjęły kilka miesięcy temu decyzję o wzmocnieniu lokalnych instytucji finansowych (banków spółdzielczych oraz większości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych) poprzez faktyczne wyłączenie ich z obowiązku płacenia podatku od niektórych instytucji finansowych. W tych okolicznościach tworzenie dodatkowych preferencji regulacyjnych dla niektórych podmiotów świadczących usługi depozytowo – kredytowe jest już wyraźnie rozwiązaniem nadmiarowym, wprowadzającym nierówne warunki konkurowania na rynku finansowym ze strony różnych kategorii podmiotów regulowanych.

Poprawka do art. 272 ust 1:

W ust. 1 art. 272 postulujemy skreślenie zdania drugiego:

~~„1. (...) W przypadku, o którym mowa w art. 57 ust. 5, środki funduszu gwarancyjnego banków mogą służyć realizacji zobowiązań z tytułu środków gwarantowanych w kasach.”~~

Oraz odpowiednio w ust. 2 art. 272 postulujemy skreślenie zdania drugiego:

~~2. (...) W przypadku, o którym mowa w art. 56 ust. 5, środki funduszu gwarancyjnego kas mogą służyć realizacji zobowiązań z tytułu środków gwarantowanych w bankach i oddziałach banków zagranicznych.~~

Uzasadnienie

Usunięcie zapisu ust 1 i ust 2 umożliwi oddzielenie funduszy dla banków i kas w BFG i zakaz transferów środków finansowych między funduszami banków i kas i tym samym oddzielenie także zasad finansowania obu systemów gwarantowania.

Wierzeni banku
ref.